

KOLOZSVÁRI KÖZLÖNY.

Szerkesztői szállítás:

Széchenyi-téren, a hidkaputól kimenet balra a 26. sz. alatti ház emeletében.

Kiadó hivatal:

Középuteza, Stein J. könyvkereskedése.

Hirdetési ár: 6 hasábos garmond sorért 1-ször 7 kr., 2-ször 6 kr., 3-ször 5 kr. s minden hirdetés után 30 kr. bélyegdíj. Hirdetések felvételnek Bécsben Oppelik Alajosnál (Wollzeile 22. sz.) és Haasenstein és Vogliernél (Wollzeile 9. sz.). Nyilvántartási czikk sora után 20 kr. előleg beküldése mellett a szerkesztőséghez czimzendők. Előfizetés s hirdetés a kiadó-hivatalnál kezeletik.

Megjelen a lap hetenkint háromszor, u. m. kedden, csütörtökön és szombaton délbén. Előfizetési ár: egész évre 12 frt, félévre 6 frt, évnegyedre 3 frt.

Kolozsvár, augusztus 7. 1867.

Kicsiny dolgoknak nagy feneket kerekíteni nem szeretem; de valamint áll, hogy kis sorsu emberekből áll a polgári társadalom nagy többsége, úgy áll az is, hogy kicsiny tárgyak azok, melyek óvatosan s kiméltéleg intézve el a társadalmat megnyugtadják s a polgári jóllét érzésére jótékonyan hatnak, s kicsiny kérdések figyelembe nem vétele, elhanyagolása az, mely a békületlenség gyűnyagját a nép kebelében szaporítja.

A kik csak a városok légköréből okoskodnak, nem ismerve a vidéki élet apró gondjait s nyomorát, irhatnak a magas politika köréből akár transcendentalis eszmékkel felvirágoztott cikkeket s röpiratokat, kormányozhatnak magas eszmék alapján megállapított európai schablonok szerint; de helyes tanácsot adni, jól kormányozni csak úgy lehet, ha a nép apró szükségleteit, követeléseit nem tévesztjük szemelől, ha arra kívánunk hatni, hogy a népnek ne pusztán eszményi, hanem saját körülményéhez s felfogásához arányosított jóllétet teremtsünk, s így a nép lehető jóllétében vessük meg a közhasznát, a köztársadalmat virágzásának.

Ezen irány vezetett utóbbi felszólalásaimban, midőn megyénk restauratiojával kapcsolatban sürgettem egy célszerűbb processualis rendszer behozatalát, mely a népet és bíróságokat a hurczol és költséges pörrendtartástól valahára megmentse, s a késlekedő ügyvédi mesterkedésekkel kijátszható igazságszolgáltatásnak gyorsabb lábakat s biztosab lépkeket szerezzen, ezen irány vezetett midőn ajánlám, hogy anyagi törvényekből a közgeniusunkkal ellenkező german hagyományok kitöröltsenek s a tősgyökeres magyar jogfogalom helyreállítsassék, a nép apró bajai s vizsgálai lebegtek szemem előtt, midőn felszólaltam a mellett, hogy addig is, míg a szolgabírói fórumok rendszere itt alkalmaztatnák, az apró keresetek, melyek 6—12—25 forintig rugnak, s a tisztá keresetek sorába tartoznak, megyénk ös statutumai értelmében a közigazgatási tisztviselők hatáskörébe visszatértesse, állítsassék vissza az intő idéző pecséték érvénye, s könnyíttessék a nép közti rend és egyetértés fenntartása oly eszközök által, melyek évezredes tapasztalatok alapján célszerűeknek és helyeseknek bizonyultak be.

Van más tér is, hol az egész birodalomra chablonszerűleg kiadott rendelvények s ainek szigora, igen gyakran bünteti, kintozza a büntetlen népet, valóban a despotikus korszak erőszakos és sokszor embertelen maradványai nehezen összeilleszthetők a nép azon hangulatával, melyet tricolor zászlóink alatt a nemzet visszavívott szabadságát, alkotmányát, mint az egyéni jóllét egyedüli biztosítóját éltetjük.

Az adó sulya nagy, valóban nehezen könnyíthető annak összegén az alkotmányos rendszer, de igen a kivétel módzatai, s a kicsinykedő túlszigor mellőzése által.

Tudjuk, hogy az indirect-adók némely nemei, minő p. o. a kicsinybeni pálinkafőzés eltiltása s a dohánymonopolium miatt a finánczok alkalmatlan s gyakran izgága beavatkozása mennyire kintozzák a népet. Idő nem lehetett természetesen arra, hogy kormány és törvényhozás az ez úton beszerzett s mulhatlanul előállítandó adóösszeg pótlására új vagy mászerű alapokat teremtsen, a törvényhozás maga belátta ennek lehetlenségét, s az új budgetig direct- és indirect-adót, úgy a mint volt, meghagyott; hanem ezen tárgyak körül is sokat lehet tenni a túlszigor enyhítésével, maga a miniszterium tett is ily enyhítést az egyenes adók körül, itt szükségesnek vélem a nem egyenes adók kezelésére is oda vonni az illetők figyelmét.

A vidéken járva a nép panaszaival rohan meg azon rendkívül zaklató követelések miatt, melyeket a dohánytermelők ellen a fináncz hivatalok visznek végbe.

Rendkívül szűk és silány dohánytermés lévén, valóban az idén legkevésbé válik a kincstár hátrányára, ha valamelyik község mérő láncza hosszabb volt mint a finánczoké, vagy valamelyik falusi notarius nem tudta helyesen kimérni valamely terület négyzetegyes mekkoróságát.

Csak egy községből 18 egyén fordult meg előttem, kik 10—30—40 forintnyi összegre rugó büntetésen vannak marasztva azért, mert a terület, melyen dohányt termesztettek, néhány öllel nagyobbak üttök ki a finánczok felmérése szerint, mint a hogy azt a falusi ember szabad szemmel vagy a falu mérő lánczával, ahhoz keveset értve, felmérni tudta. Ezen egyénekre sújtott büntetés nagyobb, mint lesz összes jövedelmök a szűktermés miatt, épp ezért többen felajánlák, hogy vegyék el egész termésöket, engedjék el a büntetést.

Valóban ily mérnöki hibáért a népet oly kegyetlen büntetéssel sújtani, még kegyetlenebb dolog.

Mi itt a rendszabály követelése? az, hogy senki ne természetesen több téren, mint a mennyit bejelentett. De kivel mérse föl faluhelyen ezen tért a nép mérnöki pontossággal? Lehetlent követelni a népen nem lehet. Ha a kincstárnak érdekében áll, hogy az ő szükségletére több ne természetessék mint a mi beadatott, ám tépessse ki a fölösleges helyen termelt összeget, de azzal büntetni a népet, hogy a még zöld s még jég által is elpusztítható dohány-fölöslegért oly összeget fizessen, mintha a kész megszáritott dohányt sikkasztotta volna el, ez oly igazságtétel, mely csak a Bach-miniszterium pátenseitől telik ki.

Most egyébaránt oly gyenge dohánytermés van, hogy az ily kitépés is rossz gazdaság volna, mert aligha a kincstár dohányért külföldre nem szoruland.

Ha ott van az a temérdek fináncz a nép adója rovására, miért nem vizsgálja meg a földeket a bepalántoláskor, miért kezdi akkor méregetni, mikor pátensei szerint büntethet.

Az absolut-rendszer kenyere volt büntetni, színi, kintozni a népet; az alkotmányosság feladata megelőzni a büntetések kényszerítését.

Kíváncsatos volna, hogy a pénzügyi közegekhez kimélő utasítás adassék ki ezen s más hasonló tárgyakban, mert az ily kérdések miatt mélyen elkiserített nép előtt szüntén szégyenli az ember az alkotmányról s a haza és népe szabadságáról beszélni.

Dózsa D.

Helyreigazítás. Utóbbi számunk vezércikkében pár helyett sajtóhibából 175% helyett, 174%, vagy 1745 van téve. Mindezek egy, u. m. az 175%-i II. t. czikk idézetei, mely törvényczikk főtvényszékünk hatásköréről szól.

A kiegyezkedési eljárás megszüntetése.

Nagy örömmel fogadjuk s adjuk közre azon rendeletet, melynél fogva az igazságügy-miniszterium Erdélyre nézve az osztrák törvény egyik legveszélyesebb hagyományát, a kiegyezkedési eljárást hatályon kívül helyezte. Reméljük követni fogja ezt az osztrák váltó- és büntető-törvény, processuale, s a mindenünket koczkatató örökösödési osztályos stb. törvények megszüntetése. A felsőbb rendelet így következik:

„Az országgyűléstől nyert meghatalmazás erejénél fogva, a kiegyezkedési eljárás megszüntetése iránt Erdélyben, Ó császári s Apostoli kir. Felső-gének f. évi július hó 31-kén kelt legfelsőbb helybenhagyó elhatározása alapján következő rendelkezések állapítottak meg:

1. Az 1859. május 18-dikán kelt miniszteri rendelettel szabályozott, s rendelvényi uton Erdélyre is kiterjesztett, bejegyzett kereskedők, iparosok és gyárosok, s azokkal egyenlő közkereseti társulatok és részvény-egyletek stb. általi fizetések megszüntetése eseteiben alkalmazott ugynevezett kiegyezkedési eljárás ezennel hatályon kívül tetetik.

2. A már befejezett, vagy f. évi augst. hó 15-éig befejezendő kiegyezkedési eljárásokra jelen rendelet hatálya visszahatólag ki nem terjed.

3. A már első bírósággal megerősített, de közbejött folyamodás következtében a fennirt határnapig még jogerőre nem emelkedett egyezségeket illetőleg, az eljárás szintén az eddigi szabályok értelmében lesz véglegesen befejezendő.

4. A mi pedig a függő — fennirt határnapig első bírósággal még el nem intézett — kiegyezkedési eljárásokat illeti, azok legott rendes csőd-eljárás alá alkattassanak, s az illető csődbírók által az 1853. ki július 18-ól kelt ideiglenes csőd-

rendtartás szabályai szerint tárgyalassanak s intéztessenek el.

Kelt Pesten, aug. 6-kán, 1867.

Horváth Boldizsár, s. k.

magyar kir. igazságügyminiszter.”

Még egyszer a XI-dik zászlóaljról.

E lap idei 49-dik számában megjelent azon felszólalásomra: „hogy a zászlóaljnak ezredese nem, hanem csak őrnagya volt — őt” — Inczédi Samu alezredes a 70-dik számban fölki e zászlóaljnak az ő személyéhez fűződő viselt dolgait előadván: kinevezési oklevele alapján azt mondja magáról, hogy ama zászlóaljnak ő volt s ma is ő alezredese, a mivé őt Bem tábornok azon záradékkal nevezte ki, hogy a XI. zászlóalj vezényletét tovább is tartassa meg, s e kinevezést a miniszterium azon értelemben erősítette meg, a mint a tábornok rendelte; továbbá a tölem közölt őrnagyi sorozatot saját tudása szerint verificálni kívánván, azt állítja, hogy ha ki volt is Nehiba őrnagynak nevezve, ő nevét sem hallotta soha; állítja, hogy a második s mondhatni alakító őrnagy Bitó volt, a 3 dik Bánffi János, a ki előléptetvén, 4-dik lett ő, s márczius 1-sőjén 1849-ben megsebesülvén, helyébe 5-dik Alsó Sándor, kit a zászlóalj el nem fogadván, 6-dik lett Bethlen Olivér, s miután Bethlen rövid időn Oláhországba rendeltetett, utána 7-ik s utolsó őrnagy Szigethi Miklós.

Itt nem egyéni tudás, nem a magunkról való ilyen vagy amolyan hit, sőt nem is egyedül a kinevezés, hanem hivatalos adatok, tényleges szolgálat s katonai szabályelvek düntenek. Lássuk ezeket:

A hadügyminiszteri rendelet az első vitakérdésben ezt mondja: „A X-ik zászlóaljhoz kinevezetetik alezredessé Inczédi Sámuel zászlóalji őrnagy, márcz. 2.” („Közlöny” 56. szám 1849. 6006. miniszt. szám.)

Ha ebben befoglaltatik a Bem tábornok kinevezési rendeletének záradéka, és ha Inczédi S. vezényelte a rábizott zászlóaljat, akkor valóban következik belőle az, a mit magára nézve oly határozottan mond. De abban e záradék nincs kimondva, Inczédi, mint alezredes, minket nem vezényelt, mi igazán mondhatjuk, hogy őt márczius 1-től óta nem is láttuk; alezredessége tehát szabatos katonai fogalmak szerint csak a XI-dik zászlóaljnál szerzett magasb tiszti rangot és javalomélvezetet adó czím, nem egyéb. Ő hiheti, én nem látom át; lehet alezredes, de nem zászlóaljunké; sőt én oly tiszti rangomat, melynek kötelességeit — úgy a mint adva volt — nem teljesítettem, vindicálhatónak se tartok. Egyébiránt: quot capita tot sensus — itéljenek katonai szakemberek.

Az őrnagyi sorozatot illetőleg a hivatalos „Közlöny”-ben ezek a pozitív adatok.

Egy helyen: „A XI-dik zászlóaljhoz őrnagynul s parancsnokul kinevezetetik Nehiba József 62. sz. gy. e. százados. 2291/3039. u. o. szám aug. 25. 1848.” („Közlöny,” 80. szám) Nehiba azonban nem szolgált ott soha.

Más helyen: „Utólagos jóváhagyás reményében kinevezetnek a XI-dik zászlóaljhoz őrnagynul b. Vay Miklós-előterjesztésére b. Bánffi János XI-dik zászlóaljbéli százados. 8608. miniszt. szám. Budapest, nov. 21. Kossuth Lajos, elnök. Mészáros Lázár, hadügyminiszter.” („Közlöny,” 166. szám.) A zászlóaljnak tehát eddig nem volt őrnagya.

A zászlóalját Szamosújvár felé nov. 14-kén Baldacci alatt Bánffi, mint százados vezényelte. A Katona Miklós alatti seregosztály Dézs környékén szétveretvén, Bánffi Csusáról annak rendbeszedésére elrendeltetett, s helyébe lépett Inczédi Samu. Ő is szolgált, mint őrnagy.

Megint más helyen ez áll: „A XI. zászlóaljhoz őrnaggyá kinevezetetik Alsó Sándor zászlóalji százados márcz. 1-től kezdődőleg. Ugyanakkor Bem tábornok mellé őrnaggyá Bethlen Olivér XI-dik zászlóalji százados, márcz. 1-től kezdődőleg. 6007. szám alatt.” („Közlöny,” 56. sz.)

Mikor Inczédi a megyesi első napi csatában megsebesült, Alsó is sérültül kapott s a zászlóaljnál többé nem jelent meg; ugyanekkor Bethlen Olivér Maros-Vásárhelyen beteg volt, a zászlóaljat a másodnap csatában százados Szigethi Miklós vezényelte. Később Segesvárnál Bethlen kinevezetésével élve, a zászlóaljat átvette s Szabennél márcz. 11-kén vezényelte, de néhány nap múlva Oláhországba küldetett s a zászlóaljat ismét folyvást Szigethi vezényelte, előbb Károly-Fejérvár alá, majd a Bánátba, Bácskába s tovább.

A zászlóalj Fejérvár alatt létekor Alsó, mint

kinevezett őrnagy mutatván be magát Szászsebesen tábornok Bemnek s a zászlóaljnak, az nem fogadta el, mivel már ekkor Szigethi ki volt nevezve.

Erre nézve ez áll a „Közlöny”-ben:

„Bem altábornagy úr fölterjesztésére, a kormányzó elnök megerősítésével a XI-dik zászlóaljhoz kinevezetetik őrnagynul és zászlóaljparancsnokul Szigethi Miklós, százados a zászlóaljnál. Április 8-kán, 1849. 11.577. sz.” („Közlöny” 92. sz.)

Vége Bitóról a hivatalos lap ezt mondja: „A XI-dik zászlóaljhoz kinevezetetik századosul Bitó Károly, 72. sz. s. e. gránátos főhadnagy. István, nádor. Batthyány Lajos. Budapest, jul. 20. 1848.” („Közlöny,” 45. sz.)

Megint máshelyen: „XI-dik zászlóaljbéli százados Bitó Károly, őrnaggyá nevezetük a 32. honvédszászlóaljhoz.” („Közlöny,” 146. szám.)

Ezekből, felfogásom szerint, helyesen csak ezek következnek: Nehiba, Alsó csak kinevezett, Bánffi, Inczédi, Bethlen, Szigethi valóságos szolgált őrnagyi a XI. zászlóaljnak, Inczédi zászlóaljunknál csak czimzetes alezredes, Bitó ugyanott csak százados volt.

A csaták alkalmával a nagyobb városokban csoportonként mulató pléb- és arany-galléros tiszteinkről az akkori lapok elég kedvezőtlenül írtak. Vigyázzunk arra, hogy a honvéd értékét ne adják az cím, s a tiszti rangnak egyedüli érvényes jogalapja a tett szolgálat legyen.

Arra az érvére Inczédi Samunak, hogy ő Nehiba nevét nem hallotta említett, csak azt jegyzem meg, hogy azért, mert mi nem halljuk, nem tudjuk, sok derék ember, sok hasznos dolog létezik a világon. Ám ez esetben e nevet a hadügyminiszter és a hivatalos lap ismerteti.

Azt, hogy Inczédi, kit én különben nagyra becsülök, magáról s a zászlóaljról oly sokat s annyira dicserőleg beszél, nem tartom helyesnek, egyfelől azért, mert előttem — ki a jutalmat öntudatomban keresem — az engem illető jó véleménynek s dicseretnek csak úgy van értéke, ha mások adták, valóban illetékes helyről jó; másfelől azért, mert ez úgy tűnhetik fel bár egynek másnak, mintha a zászlóalj dícsőitése az abban tiszteskedett egyén emelése akarna lenni. Itt pedig arra sem Inczédi, sem a XI-dik zászlóalj nem szorult. E zászlóaljnak egytttesen kapott érdemrendje, veres sapkája, s annak idejében az ország egyik végétől a másikig vívott bátor és eredményes csatái, melyek leírásával teli vannak az akkori lapok, történeti nevet biztosítanak.

Honvéd.

Perczel Mór fogadtatása.

Perczel Mór ünnepélyes fogadtatásáról a következőket írják a „P. N.”-nak Bonyhárol:

Nagymérvű előkészületek közt derült fel július 29-ke, járásunk munkás népe a dolog ez idejében — hétköznap — már a déli órákban gyülekezett zene harsogása mellett és lovasok kíséretében Perczel Mórt éltetve, a székhelyre oly tömegesen, hogy a kis város az egybesereglett tisztelöket nem fogadhatván, a rendezők kénytelenek valának délután 3 órakor a tömeg egy részét a lovasokkal együtt a határszélen fekvő szerdahelyi pusztára küldeni, hol a város előjáróságával epedve várt vendégünket fogadandók és karjainkba kisérendők valának.

Délután hat óra felé Perczel Mór testvéröccsének Perczel Pál urnak, szeretett főbíráknak négyes fogatán, testvérei és számos fogatok és lovak kíséretében Szegszárdról jöve járásunk határához érkezett, hol a végheleységek Kakasd, Belata, Ladomány lakossága által fogadtatott, és főtisztelendő Gajdossek János, Kakasdi lelkész úr által, ki a szabadság harcában visszaterő honfitársunk vezénylete alatt mint honvéd szolgált, üdvözöltetett, és kísérete az említett helységek lovasai és népe által szaporodva városunk határszélére érkezett, hol a város előjárósága a járásnak kétszáz lovasai, kiknek élén a városunkban lakó honvédtisztek hadizászlóval állottak, és nagy sokaság által fogadtatván, a városi jegyző által üdvözöltetett, megindulva köszöntö meg e szíves fogadtatást és ünnepélyes menethen vonult szülő városába, melynek szélétől az egyenruhás bátaszéki zenekar által játszott „Perczel-induló”-val beláthatlan sokaságú népség által a város piacára kísértetett, itt a járásbeli czehek zászlók alatt egy oldalról, mindkét nembeli tanuló ifjuság koszorúkkal szinte zászlók alatt más oldalról sorfalat képezve, mögöttük a járásnak magyar, német és szerb lakosai ünnepi öltönyeikben közel 10.000-en várták lelkészeikkel és a járás értelmiségével a közszeretethen álló je-

les férfit, ki kocsiában állva érkezett közeánk az egybesereglett sokaságnak riadó éljen kiáltásai közt, és a piac közepén a Perczel Sándor háznak ötven éves barátja, a 76 éves aggastyán, a helybeli ev. lelkész, az érdeműs Borbély József úr, szólalt fel az érkezett üdvözlővén, a megindulás rezgő hangján, s majd fellelkésedve megfijodott erővel tolmácsolá azon meleg érzelmeket, melyek kebleinkben honolnak. Ez üdvözlő és az arra következő köszönő szónoklatok közt a tisztelgők sokasága majd eget verdeső éljenkiáltásokban adott kifejezést leirhatlan lelkesedésének. Az üdvözlés bevégeztével a fényesen feldiszipított piac és fütezan az ezerek s ezerek által környezett pompás diadalíven keresztült taraczkok durrogása és folytonos éljenzések közt haladt el a nap hőse az atyai házhoz, a házak erkélyei s ablakaiban a hölgykoszoru volt elhelyezkedve, mely fehér kendővel hol Isten hozottat intett a hazatérőnek, hol az örömkönytiket túrlé szép szeméiből; az atyai háznál, hová a tisztelgető egybesereglett sokaság által kísértetett, a számkivetés kinait vele híven megosztott neje, gyermekei és 18 évig epedve váró testvérei által fogadtattott.

Este városunk fényesen kivilágított, és vendégünket nagyszertű fáklyás menettel tiszteltük meg, melynél helybeli ügyvéd, Moldoványi József úr, ez tünneplő hős által kinevezett honvédtiszt, tartamagható szónoklatot, mely lelkesedéssel fogadtattott.

E viszontlási tünneplőnek legfontosb, legmeghatóbb mozzanata július 30-án volt, midőn a járásbeli birtokosok, vallaskülönbség nélkül a lelkesek, az összes értelmiség és a helységek előjárói a hazájába, szülővárosába visszatért Perczel Mórna testületileg tisztelgetek, szónokul Gazner János. helybeli r. kath. lelkész úr volt, ki fényes beszédben tolmácsolá azon érzelmeket, azon örömet, melylyel ez esemény általában a hazát, de különösen e járást eltölté, beszéde több ízben harsány éljenzessel fogadtattott; leirhatlan hatása volt azonban tisztelgetők tárgyanak, Perczel Mórna köszönő beszéde, melyben ifjabb éveire, melyeket körünkben tölte el, kedvesen visszaemlékezvén tünneplőes ígéretet tün, hogy minden erejét, szerzett tapasztalatait kizárólag hazájának és az általa mindenkor kegyelt föld népének javára s boldogságára fogja állandóan szentelni és fordítani.

Legmeghatóbb volt azonban azon jelenet, midőn az ősz tábornok a szónoklatok után a tisztelgők tömegébe vegyülve, majd 19 évi távollét után régi és időközben külsőleg szintén megváltozott ismerőseit és barátait egyenként felismeré és szívesen karjaiba szorítá, a fájdalomnak egy kimagyarázhatlan érzete nyomult szíveinkbe.

A tisztelgés befejeztével meghatva távoztunk, gazdagok azon meggyőződésben, hogy a honzerelem, mely Perczel Mórna lelkesíti, legállandóbb alapja a hazafiságnak, és erősebbek azon elhatározásunkban, hogy hazánkna rendületlen hívei leandúnk, mert ez bülsőnk, majdan sirunk is, mely hantjával elfed és betakar.

Kérdés Losonczy Dénes urhoz.

A „Kolosvári Közlöny“ 83-dik számában irt cikkére egy rövid kérdéssel, illetőleg kéreéssel válaszolok:

A székely kivándorlás czime alatti vitaközlésnak czélja az, hogy minden székely ember találjon saját szülőföldén gazdasága, kézműipara, kereskedése, vagy napszámosasága által foglalkozást s ez által megérdemelt jutalmat, ne legyen kénytelen ezen foglalkozást önfentartatása végett külföldön, idegen nép között keresni, és hogy a szegényebb sorsu székely-leányok találjanak otthon a szülők szeméi előtt szolgálatot vagy kézimunkát, s ne kénytelenitessenek ezeket már kis leány korukban Bukarestben keresni, avagy ha mégis oda mennek, ne hozzanak onnan magukkal erkölcsiségük árán szerzett selyem-ruhát övig kimetszett derékka s csipke-tinggel, felkontyolt haját aranykeretti füstvel s elkenyeztetett magyar hangot idegen kevert szavakkal, hanem jöjjenek vissza ép, egészséges testtel és lélekkel, házi szöttek szoknyával, mint a hogy elmentek s munkás szorgalommal, mint a hogy itthon voltak.

Ez levén — szerintem — a napikérdés legközelebbi czélja, bátor vagyok felszólítani önt aziránt; ha tud-e, ismer-e olyan kéziratot vagy nyomtatott tervet, mely foganatosítható, s melynek foganatosítása által a fennebbi czél, bár közönséges emberi számítás szerinti valószínűséggel, elérhető? ha igen, legyen szives reá mutatni: „itt van, ne keressétek, egy betűt se irjatok többet, irta ez és ez, vagy nyomtatták itt meg itt, ekkor és ekkor!“ ez lesz azután a valódi czáfolat azon állításomra, hogy én ilyen munkát még nem ismerek.

Miután ön azt állítja, hogy e tekintetben nincs csalódás, tehát készen van a biztos és okadatolt „egymásutánnak“ megállapítása: holtig le lesznek kötelezve önnek ezen rejtett kincs felfedezéséért; fogunk rögtön az építéshez, megszünik minden handabandánk, sőt az ön czikke többi részének megírása vagy annak megvitatása is mind szükség-telen, feleslegessé válnak.

Pest. július 25-kén, 1867.

Gecző.

Hivatalos közlemények

A magyar királyi igazságügyi miniszteriumtól.

(A „Budapesti Közlöny“ után.)

Miután az erdélyi utólagos és végleges kárpótlás, ugyszintén az urbéri dézma-kárpótlás tárgyában a kiutalási eljárást illetőleg némely erdélyi törvényszékek és a földtehermentesítési alapigazgatóság közt a kiutalási ügyeknek rendes és szabályszerű folyamat gátló és az érdekelt felekre nézve káros véleménykülönbség merült fel, ennél fogva a magyar királyi igazságügyi miniszterium, a m. kir. belügyminiszter ural egyetértőleg, szükségesnek látja az említett nézetkülönbség eloszlátása és általában egy összhangzó kiutalási eljárás behozatala czéljából a következő rendelvényt kibocsátani:

1. Ha az előleges kárpótlás tárgyában kibocsátott hirdetényben kiszabott határidő alatt semminemű követelés nem jelentetett be, vagy pedig ha be is jelentetett, de a még várandó kárpótlás határozottan akár egészben, akár a bejelentett terhek fedezése után részben, a kárpótlásra jogosult részére utaltatott ki, és a közben is harmadik személyek igényei a kárpótlásra jogosult ellen a földtehermentesítési alapigazgatóságnál, illetőleg a földtehermentesítési alappénztárnál előjegyzésbe nem vétettek, a végleges urbéri kárpótlás kamataival együtt, a kárpótlásra jogosultnak, minden új kiutalási tárgyalás mellőzésével akadálytalanul kiadandó.

2. Ha ellenben az előleges kárpótláskor követelések jelentettek be, és az e tekintetben hozott törvényszéki kiutalási végzés nem terjesztetett ki szabatosan a még várandó kárpótlásra, ily esetben a kárpótlási határozvány a kiutalásra illetékes törvényszékhez szabályszerű eljárás végett küldendő.

3. A törvényszéknek teendője leszen, a meglevő tárgyalási irományokból magának meggyőződést szerezni arról, hogy az előleges kárpótlás kiutalásakor maradtak-e bejelentett, fedezetlen, a későbbi kárpótlásra kiterjedő követelések, illetőleg igények fenn, vagy nem? Az első esetben a tárgyalás azokra nézve folytatandó, s az eredmény annak idejében a f. t. alapigazgatósággal közlendő; az utolsó esetben pedig, minden tárgyalás megtartása nélkül, a nevezett hatóságnak a kiutalási törvényszék által, már hozott végzését kiegészítőleg kijelentendő, hogy kit illet a végleges és azután még várandó kárpótlás is?

4. A kárpótlásra jogosult elhalálozása esetében, a kárpótlási határozvány a magát örökösül bejelentett nevének közlése mellett hasonlólag a kiutalási illetékes törvényszéknek kiküldendő, mely az örökösöket örökösödési igényeik kimutatására és érvényesítésére felszólítja, és az illetékes hagyatéki hatóság kihallgatása után a kárpótlást a magukat hitelesen jogszerű örökösöknek kimutató feleknek kiutalja. Ha pedig az elhalálozott kárpótlásra jogosult hagyatékra letárgyalva, és az örökösökre jogszerűleg átruházva nem lenne, ez esetben a kárpótlás a névszerint megnevezendő, eredeti kárpótlásra jogosultnak „örökösre“, ezeknek külön megnevezése nélkül utalandó ki, és az alapkötvények a hagyaték-tárgyalási hatósághoz küldendők meg.

5. Azon esetben is a kárpótlási határozmány hiutalás végett az illető törvényszékhez küldendő, ha a még hátralévő kárpótlásra nézve időközben magánjogi ezimen létrejött jogügyletek, u. m. adásvételei szerződvények, vagy pedig a perrendtartás szabályai szerint bírói letiltások, lezálogolások és egyéb végrehajtási, vagy biztosítási rendelvények vagy általában különböző, az elsőbbségi jog eldöntését feltételező igények a f. t. alapigazgatóságnál, illetőleg a f. t. alappénztárnál előjegyzésbe vétettek.

6. Az illetékes törvényszéknek teendője leszen, a kárpótlási határozvány vétele után mindjárt, az 1857. évi ápril hó 8-án kelt miniszteri rendelet 5-dik §-a szerint, új hirdetényt kibocsátása nélkül, a kárpótlásra jogosultat és mindazon feleket, kik az előleges kárpótlásra bejelentett igényeikkel nem elégtéttettek ki, valamint azokat is, kiknek javára e közben akár közvetlenül, akár a törvényszékek útján igények előjegyeztek, egy rövid határidőre kiszabandó tárgyalásra megidézni.

7. A tárgyalásnál a törvényszéknek arra kell törekedni, hogy a bejelentett és illetőleg előjegyzésbe vett igények barátságos uton kiegyenlítsesnek; ha azonban az nem sikerülne, a tárgyalás szabályszerűleg eszközözendő, annak bevégezte után pedig a törvényszék kimondja határozatát, az 1856. évi január hó 1-jén kelt l. f. kiutalási nyílt-parancs az az 1857-dik évi ápril 8-án kelt miniszteri rendelet mindenkben szem előtt tartása mellett; megjegyezve mindazonáltal, hogy az előleges kárpótlás kiutalásakor törvényszabta időben bejelentett igények a későbbiek felett — önként értetűleg — előnyvel bírván, az utóbbiakra csak az előleges kárpótlás kiutalásakor már bejelentett igények kielégítése után kerülhet a sor.

8. Az intézvénnyek a felek saját kezéhez, ismeretlenekhez pedig edictalis hirdetényileg intézendők, mindkét irányban a fenálló szabályokat szem előtt tartván.

Egyéb tekintetben az 1856. évi január hó 1-jén kelt l. f. kiutalási nyílt-parancs és a cs. kir. bel- és az igazságügyi miniszteriumoknak 1857. ápril hó 8-án kelt rendelete szolgál zsinórmértékül.

kül, minél fogva a tárgyalásra szabályszerűleg megidézett, de meg nem jelent felek ugy tekintendők, mintha igényeiktől ellátlottak, illetőleg a tárgyaláshoz hallgatóság hozzájárultak volna.

9. Az urbéri tized-kárpótlásra nézve a fentebbi nyolcz pontok alatti szabályok mérvadók.

10. Ellenben a némely birtokosok által az ugynevezett fundus regius-on élvezett fiscalis tized-quarták (negyedek) kárpótlása esetében, valamint oly esetben is, hol oly javak forognak kérdésben, melyek után más urbéri kárpótlás nem járulván, a kárpótlásra jogosultnak csak dézma-kárpótlásra van igénye, de törvényszéki kiutalás eddigéle még nem tartott, a kiutalási eljárás, hirdetényt kibocsátása mellett, az 1856. évi január hó 1-én kelt l. f. kiutalási nyílt-parancs és 1857. évi ápril 8-án kelt miniszteri rendelet értelmében megtartandó.

Kelt Pesten, július 9-kén, 1867.

Levelezés.

Szamosújvár, aug. 8. 1867. — Sietek f. hó 6-kán és 7-kén folytatólagosan tartott bizottmányi ülésünk eredményéről e lapok t. olvasóit lehető rövidséggel értesíteni.

A tegnapi ülés jegyzőkönyve hitelesítése után, egy teljesen magánhir alapjára támaszkodott azon aggodalom folytán, hogy tán volnának a választásra jogosítottak közt olyanok, kik ebbeli joguktól tegnap kizárattak; egyes indítvány tétetett oly értelemben, hogy azok, ha jogaikkal élni akarnak, ezt ma egy óra időköz alatt eszközölhessék. Ezen indítvány egy hosszas értéktelen vitaközlésre adott alkalmat, a melyben azonban éppen a kérdést involváló állítás valódisága, a min pedig a dolog valódisága ki nem deríthetvén, a mennyiben senki is, ki jogával utólagosan élni akarna, nem jelentkezett; a választás törvényességi szempontból kifogástalannak bizonyult. S habár egyesek megmérközték ellenküzdelemben kísérteni meg a választás megsemmisítését, a nagy többség azonban semmi esetre sem akarván elvkérdést netán személyi érdekeknek áldozatul hozni, a választást elfogadta s e szerint Felszegi Samu 73 szavazattal alsó- és Rettégi Samu felsőkerületi főbíró; Bohecz Mihály 84 szavazattal alsó-, Leményi Ferencz felsőkerületi alispán és Janesó Mihály 87-tel pénztárnok lett. Főjegyző Zsombori József, aljegyző Mán Tivadar, levéltárnok Csorba György. Felsőkerületi szolgabírák lettek: egeregj-járáásban: Hatfaludi Mór; pánczélesi-járáásban: Hatfaludi Zsigmond; iklódi járásban: Csiki László; választási-jár.: b. Bánfi László.

Alsókerületi szolgabírák: széki-járáásban: Felszegi Ádám; kerlési-jár.: Fehérvári Károly; borgói-járáásban: Lup Tivadar. Megjegyzendő, hogy Rettégi Samu, Zsombori József és Leményi Ferencz közfelkiáltás útján választattak meg.

Következvén a törvényszéki tisztviselők megválasztása, ezekre nézve szintén azon bizottságok utasítottak a szavazatokat beszédni, mely pedig délután 4 órától 8-ig tartó határidővel. Kimondatik az ülnökökre nézve a columnák szerinti választás, egyszersmind az, hogy minden oly szavazat s választási czédula, melyben egy columnából kettőre történt szavazás, semmisenk tekintetik; továbbá, hogy a fizetési fokozat nem föltételeztetik a választási sorozattól; ennek, valamint annak, hogy melyik ülnök, mely egyesbíróságra rendeltessék ki, elhatározása főispán ö mgát illeti.

Végre kimondatik határozatul az is, hogy az ülnökségre kijelölt 24 számból a legtöbb szavazatot nyert 8 ülnök fog megválasztottnak tekinteni.

A gyűlés ezzel eloszlóván, ujjolag a tegnapi naphoz hasonló számmra terített főispáni asztalhoz ültünk, a hol a toasztok sorát főispán ö mlga koronaörökös Rudolf főherczegre emelt felköszöntés-kezdvén meg; poharat trítették a magyar felelős miniszteriumtól, kir. biztos ö nmlgaért, főispán ö mlgaért, családja boldogságáért, Deák Ferenczért, nagy hazánkfiáért, s végül az igazságos és pártatlan bírákért.

Folyó hó 7-kén ujjolag felgyülekezvén a megye házához, a tegnap folyt ülés jegyzőkönyve hitelesítése után, a szavazatszedő-bizottmány a törvényszéki személyzetre történt szavazás iránti jelentéseket és munkálatokat a bizottmánynak beadták. Ennek eredményében törvényszéki ülnökök lettek: Majtényi Ferencz, Szabó Imre, Nemes Sándor, Telegdi Miklós, Péterfi Dénes, Szentmarjai Dezső, gr. Bethlen Zsigmond, Brencsán Albert. Levéltárnok: Gidófalvi Károly; törvényszéki jegyző: Török József; főügyész: Nagy József; alügyész: Muntyán Ágoston; árverbírák: Butka Dániel és Szilveszter János.

A két főbíró közül Rettégi közigazgatásának és Felszegi törvényszékének enunciatlatván, az összes tisztikar letette az esküt a tisztelgeteli jegyzői karral együtt. Ezen, valamint a mai ülések más érdekes tárgyaitól közelebbről.

Füzdői levelek,

Dr. P. D. barátomhoz.

I.

Előpatak, július 22. 1867.

A Horác irta: „Multa senem circumvenit incommoda“, testi szervezetem bomlásnak indult egyensulya lehető helyreállítása tekintetéből, Előpatakot meglátogatandó, baráti közelebbi leveled-

ben arra kértél, hogy ha ott leszek, irjak onnan valamit.

Ezennel, ha abban kedved telik, teljesítem kívánságodat, s teszem azt annyiival örömelebb, mert egyhangulag telő napirendemben, a veled való szellemi társalgás, csak is kedves változatosságot okozhat.

Ezelőtt 14 évvel forduló meg itt először, s jelenleg négyhét óta használom újra e gyógyvizeket.

Ezen évek nem nyomtalanul vonultak el Előpataka felett. A gyarmatocsa azóta kisvárossá lön; a kis leánya az anya — Árapataka — nyakára nőtt; a fűrdővendégek elfogadására most már képes 7—800 szobáról rendelkezni; van 3 vendéglője, postája, távirádja, gyorssekere, csend- és rendőrsége, világítása, szinpadja, zenetársasága, fedett s nyílt sétatére, boltjai, hétévasárja stb., s az építés s szépítés jelenleg is folyton foly.

Hazánk gyógyvizei közül melyik dísekedhetik évenként 500 s még több vendég-családdal? s pedig a mi nemzetgazdasági tekintetben fontosabb, ezeknek rendszerint fele idegen, oláhországi? kik kivándorlott aranyaink egy részét visszaszivárogtatják.

Az idén hazánk politikai változásai, új szervezése, a párisi világkiállítás, s tartós eszések miatt, a mainapiglan megérkezett családok száma a 350-et alig haladja meg ugyan; de naponta látom ablakomból a méhkasok népes posta-s brassói szekereket; a szállások szűkülni kezdenek, s 2—3 hétig még mind számíthatni új vendégekre.

Jelenleg itt mulat a romániai metropolita Tifon, ki bár több európai fűrdőket meglátogatott, de magára nézve az előpataki viznek tapasztalta legjobb hatását. Itt van érsek Sultán is, a 75 éves gyengélkedő főpásztor, kinek élte fonalat — saját vallomása szerint — évről évre ezen források szellemilei nyujtogatják. A belföldiek legnagyobb contingensét — a mi igen természetes — Brassó s Háromszék szolgálatják; papok, hivatalnokok, kereskedők, iparosok, gazdák legszámosabban, a magasabb aristocratia, ugy a bel- mint a külföldi, leggyérebben vannak képviselve. Vannak törzsvendégek is, kik hálából a praeservatio szempontból 10, 15, sőt 25 év óta soha egy idényen se maradtak ki.

Az itteni napirendet illetőleg: reggel 6 órakor megszólal az öreg Pongrácz zenebandája, s tudatja, hogy a források zárjai felnyitattak; kiki talpra pattan, felöltözik, s poharat kezébe véve, siet az életnedvből részesedni. A kúthoz jutván, az azt környező ganyimedek — csinos parasztleányok — a nyujtott poharat megtöltik, s azt kiíva, a sétálás — milyen az idő — a százáles nyílt, vagy fedett sétatérre elkezdődik. Kik a korai felkelést vagy öltözködést restellik, a vizet szállásokra vitetik s ott költik el. A zene s ivás 8 óráig tart, a kúta ekkor bezártnak. Már most reggelizünk. Délig kinek a hogy tetszik elfoglalja magát. Némely a mindennap fél kilencz órakor innen Brassóba, s onnan d. u. 4 órakor visszainduló gyorskocsin kirándulást tesz, menés-jövésért fizet 2 frt 40 krt o. é. Legtöbben a kapit. Nagy Elek fele szép park közepére nem régt állított hideg zuhanyt, mások az ásványos melegített fűrdőt használják. Amannak 20, ennek 50 kr az ára. Ezen időközben az olvasó-egylet szobája is a leglátogatottabb, hová kiki magát 50 krért ittmulatása idejére felvetheti, s hét magyar, öt német s két román lapot olvashat. Ezen utolsók közt van a bukuresti „Romanulu“ is, mely bár közönséges folio nagyságu, nagy betűjű, évi ára még is 40 o. é. frt.

Délre 12 órakor haragognak. Itt az ebéd ideje. Eszünk, otthon vagy a vendéglőben közöaszalnál, 4 tál ételt kenyérrel 56 krért o. é. Ebéd után van a siesta nagy melegben kiki szobájába vonul; a férfiak egyrésze kávéházakban ügyeleg, szivaroz, társalog, tekézik, s unatkozik is. De jön újra a 6-dik óra délután; újra előfordul a reggeli jelenet, az ivás s sétálás, azon különbséggel, hogy ekkor a nővilág a legutolsó divatlap szerint öltözködve, uszályos ruháikkal a sétatér seprésétől a világrt se maradnának el. Veniunt spectatum spectentur ut ipsae. Ujra 8 óra vet véget a zenének s vívításnak, a sétálók is gyérülnek. 9 órakor jörendin minden Morpheus karjai közé veti magát, s bámulatos, mintha egész nap csépléssel vagy fagvással foglalkoztunk volna, szeméink hamar becsukódnak, s reggelig csendesen alusznak.

Igy telik egyik nap a másik után. A vasárnapok zajosabbak. Új vendégek s látogatók legioja lepi meg ekkor teleptünket. Délután a circus, este a tánczterem megnépesednek. Egy hétre való élvezet. De a Fejérvári társasága is hallatta magát egy néhány operában.

Micsoda köresetekben várhatni biztos sikert az előpataki gyógyvizektől: minden nyegleség nélkül, elfogulatlan tapasztalatok után legtisztábban körvonaloza ezt, volt brassói orvos dr. Meyr Ignác, Brassóban 1863-ban magyarul is kiadott füzetében. Szerencsét kívánok azon orvosnak, ki ezen utasítások nyomán küldte ige betegét; örvendhet a beteg is, ha a tanácsot megfogadta, mert ritka az a vendég, ki, ha szabályszerűleg élt e vizekkel, vigasztalhatlanul távozott volna Előpatakáról. Négy heti ittmulatásom alatt nekem is volt alkalmam ezt tapasztalni.

A három ivó kútnak, Schnell s Stenner által 1852-ben történt analysise arról tanusodik, hogy mind a három víz egy természetű; a főkülönbség köztük csak annyi, hogy az új kút másfél annyi vasat tartalmaz, mint a másikat.

Az elópataki vizek dicséretére s jövődjére nézve igen fontos, a bécsi egyetem gyógyviztanárának Dr. Seegennek nyilatkozata. Tulajdon szavait felidézve így véleményez ő ezen vizekről: „Elópatak steht nicht bloss an der Spitze aller bekannten Eisensäuerlinge, es übertrifft sogar alle bis jetzt benutzten Eisenwässer, und hat noch vor diesen den Vorzug voraus, lösende Salze zu besitzen, die der constipierenden Wirkung der reinen Eisenwässer entgegen wirken. In Elópatak besitzt Siebenbürgen eine Quelle, die gewiss einst, wenn erst die Communicationen erleichtert sind, eine hervorragende Bedeutung haben wird.“

Miután biztos kilátás van, hogy a sokat vitatott Várád-brassói vasút igéje nem sokára testté lesz, Dr. Seegen kedvező nyilatkozatából az a tanúság, miszerint az elópataki birtokos urak a szenvedő emberiség és tulajdon érdekének tekintetéből, az elkényeztetett külföldiek igényeinek megfelelőleg azon igyekezzenek, hogy Elópatakát a külföldi fürdők mintájára édenre varázsolják, az ittmulást lehető kellemsé tegyék, kényelmet, izlést fejtsenek ki, a lakhelyiségek számát szaporítsák, kinek módja, tehetsége nines, vállalkozókkal kitűzött évekre egyezkedjék.

Végül édes barátom, ha tán már is hosszakára terjedt levelem olvasása terhedre nem leendő, záradékul még egy néhány practicus észrevételt jegyzek fel, melyeknek ideküldendő beteged hasznát veheti.

Ha beteged jó s olcsóbb szálláshoz akar jutni, s biztos által arra előre szert nem tehet: tanácsos július előtt érkezni fel ide, mert ámbár rendeletnél fogva, minden szállásadó köteles szobáinak tarrifáját házára kifüggeszteni; de mindamellett az alkudozás nincs kizárva; s mivel a szobák díja júliusban 30—50 száztozival drágább, mint az azelőtti s azutáni havakban, a júniusban több időre kialakított ár megmarad az azutáni hóra is, aztán a romániai vendégek rendszerint július elsőfelében rohanván meg Elópatakát, a jobb s olcsóbb szállásokat elfoglalják, s a későbbre érkezőnek csak is a maradékkal kell megelégednie.

Beteged vagy a posta-, gyors-, vagy magán-szekérrel utazik, az első esetben, ha délután négy óra előtt érkezik Brassóba, a Nro. 1. vendéglőből mindennap e tájban Elópatakára visszainduló gyorskocsival még az nap kijöhet. Ha Fogaras felől magánszekeren utazik, s Brassót érinteni nincs szándoka, magát s lovait kétórai fáradságtól kíméli meg, ha Vledénynél a rendes postautat jobbra hagyva, a Hidvégre vivő hasonlólag kikövezett útra kitér.

A megérkező vendég megyen a fürdőigazgatósághoz, célját jelenti, ez rendelkezik, s a fürdőpandúr őt tires szállásokhoz vezeti.

Paraszt házaknál lehet 30 o. é. krral is szállást kapni; egyebütt 50 krtól 2 frt 80 krig. Ágy-néműt rendszerint minden család hog magával; de a vendéglőkben 60, s magán házakban mintegy 40 szobában ágy-néművel is szolgálnak.

Gyógy- és zenedij fejében fizet minden felnőtt vendég két-két, összesen 4 o. é. frtot, az orvosok az elsőtt mentesek. Minden vendég, ottmúlása alatt, a főkútból maga számára, elvitel végett, 50 üveget ingyen megtölthet.

S ezzel most többet nem írok. De miután a levelezés terére sodortál, közelebből egy új levelemet veended a zajzoni fürdőről, hová a napokban gr. Kün Farkassal innen egy kirándulást tettem vala, sőt, mivel az öreg ember sok beszédű szokott lenni, ha olvasni nem restelled, írni fogok Kászón-Jakabfalváról is, hová innen a cura folytatására menni, és Tasnádról is, hová egy másik kirándulást tenni szándékozunk. Addig is Isten veled.

Dr. Lészay Dániel.

KÜLFÖLD.

FRANCZIAORSZÁG. Párisban a legnagyobb érdekltséggel néznek az osztrák és francia császár találkozására. Ujabb hírek megerősítik, hogy e találkozás e hó 17-dikén fog megtörténni; Napoleon 16-kán fog Párisból elutazni. Az „Independ.“ párisi „levelezője azt hiszi, hogy a salzburgi találkozás a legelsőbb jellemű leendő minden diplomatiai tárgyalás ez alkalommal ki lesz zárva; sőt Párisban azt is állítják, hogy sem Moustier, sem Beust báró nem lesz jelen a találkozásnál, és az is kétes, vajlon jelen lesz-e a két nagy követ, Metternich és Grammont. Ellenben az egész osztrák császári család, Zsófia főhercegnőt is odaértve, össze fog gyűlni az uralkodók körül. Napoleon, visszautazásakor találkozni fogna a porosz királlyal is, hogy ezáltal megmutassa, miképp a salzburgi látogatás semmiféle politikai szándékot nem rejt a háttérben. — Egyenes ellentétben áll ezzel, mit e részben az augsburgi lapnak Párisból írnak: Napoleon szövetségeset keres, nem ugyan azért, hogy Poroszországot azonnal háborúval támadja meg, hanem csupán azért, hogy magát mindenesetre biztosítsa, ha a háború nem volna többé kikerülhető,

és Napoleon Ausztriában vél szövetségesre találni, mert tudja, hogy azon államférfiakban, kik jelenleg itt a kormány élén állnak, még jó mértékben megvan a Poroszországgal elleni ingerlékenység. Hogy Párisban jó idő óta mindent elkövetnek, hogy Ausztriát szövetségesül megnyerjék, azt bizonyosként lehet tekinteni, habár a tárgyalások a két udvar között eddig a legnagyobb titokban folytak. Mily előnyököt helyez Napoleon Ausztriának kilátásba, azt tudni nem, legfeljebb sejtetni lehet. A mi Franciaországot illeti, arra nézve bizonyosan tudom, hogy biztos ígéreket akart Ausztriától kicsikarni, és miután Beust báró azokat mindig ügyesen ki tudta játszani, a két uralkodó közt tervezett összefüvetel el lön halasztva mindaddig, míg színtet nélkül folytatott eszmecsereik folytán sikerült, a létesítendő szövetség számára egy biztos alapot teremteni.

KELETI DOLGOK. Keletről ismét hatalmasan törnyosulnak a vész felhői. A krétai lázadás Omer basa minden erőlködése mellett is erősen tartja magát. „A krétaiak teljesen legyőzettek“ így hangzott néhány héttel ezelőtt a török jelentés; hanem Európa már tudta mekkora súlyt lehet fektetni rá, s ha nem hitte, nem is csalódott. Athenből érkezett újabb hivatalos táviratok a török győzelmi tudósításokat teljesen megezőfölik. A fölkelők Sphakiában még mindig tartják magukat; a sziget nagy része még teljes fölkelésben van. Jelenlik továbbá, hogy a görög kormány el van határozva, a krétai fölkelést minden kitéhető erővel támogatni. Hogy a görög kormány nyomateköt is akar adni szavainak, az kitiün abból, hogy a tartalékok fegyver alá szölitotta és újabban is 50,000 löfegyvert és hat ágyúteget vásárolt össze. Ha a krétai ügy a jövő hó folytán meg nem oldatik, a görög kormány kétségkívül a közvélemény nyomása következtében — hadat fog izenni a portának.

Egy Török- és Görögország közti háború beláthatlan bonyodalmaknak képezn kezdett. Mert alig hihető, hogy ha egyszer a harc a porta és Görögország közt kitör, azt localisálni, a görög-török határra szoritani lehessen. Sőt épp ellenkezőleg: golyó lesz az, mely a Balkán félszigeten lakó népeket harcra szólítsa. A bolgár mozgalom még mindig nincs teljesen elfojtva; Romániában az elégtelenség mind hangosabban kezd nyilvánulni és Károly fejedelem trónja máról holnapra sincs biztosítva; a szívélyes viszony, mely, mint sokan hitték, a szerb várak kiürítése után Törökország és Szerbia közt lábra fog kapni, azóta egészen más értelmekeken adott helyet, legalább arra látszik mutatni ama tudósítás, hogy Szerbia a legnagyobb erőlyvel folytatja fegyverkezését. A gyűnyag tehát mindentütt megvan, csak a szikra hiányzik: hogy a szultánok birodalma romba dőljön, ha az európai hatalmak a bonyodalomnak elejét nem veszik.

POROSZ-FRANCZIA ÜGY. Ha nem figyelmeztetne a mult, s nem tudnók e szavak értelmét: „politika“ és „diplomacia“, a párisi ügy, mint a berlini lapokat olvasva, nevetünk kellene azokon, kik aggódva tekintenek a Szajna felé, midőn egy a porosz, mint a francia hlv, saját annyira verse nyez a béke óhajának nyilvánításában. Hanem azért berlini és párisi udvarok közt a viszonylatok napról napra hidegebbekké válnak. Goltz gróf elutazása előtt meglátogatta Moustier urat. Miután a külügy-miniszter jó ideig megvárakoztatta volna Poroszország képviselőjét, hivataloszóbjából kilépve, meglehetősen nyers modorban, elég durva hangon e szavakkal fordult Goltz grófhhoz: „Nos, gróf úr, a porosz lapok még mindig nem hagynak fel beveskedéseikkel.“ Goltz gróf újra kijelenti, hogy a porosz kormányt nem lehet felelőssé tenni a porosz lapok magatartásáért. A beszélgetés még jó ideig elég hevesen folyt a két diplomata közt és az elválás meglehetősen hideg volt. E benyomással távozott Goltz gróf Párisból és sietett Poroszországba, hogy — a francia francia félhivatalos lapok szavaival élve — megvigye a kormánynak a francia udvarnál Poroszország irányában uralkodó békülékeny érzelmeiket.

A helyzet, melyben jelenleg Francia- és Poroszország van, sokban hasonlít az 1812-diki állapothoz. Napoleon akkor mindenkép háborút akart Oroszországgal. Háborút akart, de mindent elkövetett, hogy szándékát eltitkolja. Az első császár Caulaincourt sz. pétervári követének meghagyta, hogy jelentse ki az oroszok cárijának, hogy a francia kormány hangulata soha sem volt békésebb és eszé ágában sincs hadseregének létszámát növelni stb. Caulaincourt kihallgatást kér, Sándor ezár megadja és Franciaország képviselőjét a legnagyobb előzékenységgel fogadja. Caulaincourt megmutatja neki a kormánytól kapott sürgőnyt és azon reményét fejezi ki, hogy „nem fog háborúra kerülni a dolog.“ Sándor ezár igen jól volt értesülve Franciaország hadikészületeiről és a francia kabinet szándékairól.

Mit feleljen hát Caulaincourt-nak! Engedje magát a harag által elragadtatni? Nem, Sándor ezár a legnagyobb nyájassággal felel: „Értesüléseim, herezeg úr, ennek ellenmondanak; de ha ön mondja, hogy ön azt hiszi, hogy nem fog háborúra kerülni a dolog, akkor én részemről azt kezdem hinni, hogy arra fog kerülni.“ Caulaincourt azon sürgőny végén, melyben a fogadtatásáról kormánnyal tudósítja, ezeket mondja: „Midőn ő felsége ezt mondta, ütem; azután felálltam, vettem kala-

pomat, tiszteletteljesen köszöntém Sándor ezárt és igyekeztem szeme elől eltűnni.“

MEXICO. New-Yorkból sürgőnyzik; hogy a mexicói köztársaság, az észak-amerikain kívül, egy követség sem ismerte el.

A zavar a fő nélkül maradt országban nőtton nő, s a legveresebb köztársaságiak közül is sokan sajnálják a balsorstól üldözött fejedelmet s kárhoztatják Juárezt.

Miksa császár halála előtti perezeiről érdekes részletet hoz Belgium mexicói követének udvarához írt levele, melyből kiemeljük az alábbiakat:

„A szerencsétlen fejedelem által — írja a követ — Queretárobba hivatta, el kellett magam határozni a Mexicóból való elutazásra.

Miután három napon és három éjelen át kelle utaznom, hogy azon 60 mérföldet bentazsam, mely Mexicót Queretárotól elválasztja, miközben a legnyomasztóbb aggodalmak által gyötörtettem, élettem azon célt, hogy június 5-kén a capucinusok tömlöczébe bebocsáttattam, hol egy 16 lányi terjedelmű ezellában a császárt ágyában fekvé találtam, miközben öreitől folyton szemmel tartatott. Az erős vérhas s a folytonos májbetegség egészen ki merítették erejét, s úgy látszott, mintha ezen ketős betegség az emberek akarata ellen akarna kitűdeni, s ezen tiszta és nyugodt szellemet ki akarná szabadítani ellenségeinek kezéből.

Ő felsége a legnagyobb meglegedettség s a legélénkebb hála jeleivel fogadott. Húsz nap óta, mióta fogva van, semmiféle baráti szív nem jöhetett vigasztalására, míg végre b. Magnus és én, a császár két védőjével meglátogathattuk.

Báró Lago ur, ausztriai ügyvivő és Curtopassi ur, Olaszország ügyvivője, nyomban következtek minket. A franciaia követ, ki minden erőlködése dacára nem hagyhatta el Mexicót, Forest urat, a mazatlanai franciaia ügyvivőt bizta meg, hogy indulna Queretárobba s tenne ott meg minden lehető lépést a császár megmentésére.

Nem mondhatom, mennyire meg voltam indulva, midőn ő felsége nyugodt s elhatározott voltát láttam, ki csak úgy beszélt hozzám, mint hajdanában mexicói palotájában.

Ezen első találkozás körülbelül két óráig tartott. „Elárultattam, megcsalattam s megraboltattam — szölt a szászár ismételve, telve szomorúsággal, de menten minden szemrehányástól — s végre 11 reálért eladattam.“ Ez vonatkozás akart lenni az árulásra, mely a császár által 6000 emberrel két hónapon át hősiesen védett várost ellenséges kézre juttatta.

Ő felsége továbbá mosolyogva ismételte a lovag-király szavait: „Minden el van veszve, a becsületet kivéve.“ Sokat beszélt Európáról és családjáról is, a belga király és királynéről s a flandriai grófról. „Nem merek anyámnak s a császárnénak írni — szölt tovább — mert félek, hogy megszoromitanam e két drága lényt, kik engem soha sem szomorítottak; s aztán szívtelenség volna őket megijeszteni; gyontató atyám különben írt nekik, hogy előkészítse őket.“

Ezen egész találkozás közben a császár gyakran megfogta kezemet, s mély halálját fejezte ki a fölött, hogy őt meglátogattam.

KÜLÖNFÉLÉK.

— Városunk kijelölő bizottmánya tegnap délután tartotta gyűlését. A képviselőtestületre nézt 116 neven történt megállapodás, a többi 11 felett ma határoznak, midőn megállapítják egyszersmind a választás napját is, mire idő a tegnapi ülésen — bár fél 9-kor oszlottak szét — a teendők halmaza miatt, nem jutott. E nap különben, mint értesültünk, a jövő szombat lesz.

— Ő Felsége közelebből Budapestre jövetelét újabban is megerősítik.

— Tisztelet a közvéleménynek, de valamint nem ismertünk Erdélyben tisztább és kipróbáltabb hazafi Ocsvai Ferenczről, egy alig egyet, ki őt a közel codificatióal oly szűkséges jogtudományi téren felülmulja. Ennélfogva nélyen kell sajnálnunk, hogy ő Dobokamegyében újból meg nem választott, kimaradása az erdélyi képviselők sorából kétségtelenül jelentékeny házagot hagyand hátra. Örövendénk, ha adandó alkalommal valamelyik választókerület e csorbát helyreütné. Erdély assimilatiójánál fontos kérdések merülhetnek fel s Ocsvait nem mindenki pótolhatja.

— A hánýad küldöttség tagjai ismételt értekezletet után f. hó 7-én Bécsbe utaztak.

o. A helybeli kereskedő ifjuság újból felállítja dalárdáját, hiszszük, hogy ez uttal tartósabb lesz, mert nem csak hogy befolyásosabb és illetékesebb kezébe van, de a kellő alappal és szabályokkal lesz ellátva, s — mi nagyon helyesen — nem kizárólagosan kereskedelmi, hanem általános „Kolozvári dalkör“ lesz, a programm közelebből szét fog küldetni. Igen örövendünk ezen haladásnak is, mert e részben is hátrább állottunk sok kisebb városnál, hol jól szervezett dal-egyletek szép pártolásnak örövendek; de örövendünk különösen azért, mert hiszszük, hogy a fiatal kereskedő urak ezzel kapcsolatban egy oly egyletől vagy társulatról is fognak gondoskodni, melyben az ének-élvezet mellett egy kevés gyakorlati ismeret, bővebb kereskedelmi tudományt és egy kevés nyelvismertetet is

fognak szerezhetni, szóval, hol énekelni és tanulni fognak.

— A tordavármegyei tisztikar következőleg alakult: Alsókerület: Közigazgatás: főbíró Székely Elek, alispán Miksa Elek, főjegyző Nagy Miklós mindkét kerületben, aljegyző Szabó Ferencz mindkét kerületben, levéltárnok Rédiger Béla, pénztárnok Publ Ignác. Alsókerületi szolgabírák: lupsai járásban Dávid András, szentlászói járásban Csipkés Albert, aranyosi j. Rác Sámson, mezősegi j. Boér Elek, torockzai j. Almási János, m.-bogáthi j. Darkó Lajos, págocsei j. Moga László. Törvényszéki bírák: I. oszt. Lénárt Imre, Campianu János Mezei, Ménasági György, Laczhgyai Frigyes. II. oszt. Abt Ernő, Ferenczi Miklós, Székely Miklós, Fűzi Sámuel. Árvabírák: Csipkés Gyula, Demény József. Főügyész Érsek Elek, altügyész Nagy Zsigmond, aljegyző Kasza András, levéltárnok Galambfalvi József. Felsőkerület: Közigazgatás: főbíró Csia Elek, alispán Weres Károly, levéltárnok Márk János, pénztárnok ifj. Körösi József. Felsőkerületi szolgabírák: marosjára járásban Gál János, vajda-szentiványi j. Tolvaj Ferencz, vécsi j. Fegyverneki Sándor, görögényi j. Logyin József, m.-régeni j. Szász József. Törvényszéki bírák: I. oszt. gerendi Pap József, Csécs András, Csetezán Márk. II. oszt. Réthi József, Egyed Kálmán, Kádár Pál. Árvabírák: Jakab Simon, Madaras András. Főügyész Nagy Miklós, altügyész Veszprémi László, aljegyző Rosnyai Ferencz. levéltárnok Melczel Oszkár.

— Torda városán felül, a hegyen levő sóaknánál eddig gyakorolt sóárulás az Uj-Tordán levő új sóraktárhoz köztetett át. Sövévesi utalványjegyeket a tordai adóhival ad ki.

— Horvátország pénzügyei, mint a „Hon“ értesül, a magyar pénzügyminiszteriumhoz osztattak be. Ő Felsége az illető rendelet már kiadta, melynek értelmében, miután Horvátország bevételei és kiadásai a magyar quota egyik részét képezik, a horvát-tórországi pénzügyek szeptember 1-jétől kezdve a bécsi pénzügyminiszteriumtól elválasztva, a magyar pénzügyminiszterium alá helyeztetnek.

— Beszterczéről roppant kárákat okozott vízáradásokról értesítenek.

— Mindennek megvan a maga comicus oldala, még a tagadhatatlanul mind nagyobb téren kerengő muszka híreknek is. Egyik egészen román faluban például az aratók addig fogadtak, disputáltak a kozákok el vagy nem jövele felett, míg nehánynak tört fölvel és orral kelle elismernie az argumentatio súlyát. Homály fedi, az igen vagy nem párt okadatolta-e jobban, véleményét?

— Haynald Lajos kalocsai érsek f. hó 4-kén, egy a n.-szebeni postán feladott, s számos aláírással ellátott albumot kapott erdélyi tisztelőitől. Az album aranyozott bíbor gondnynyal van bevonva. Belül a czímkep nagy gonddal kiállított tollrajz. Kerete megannyi képekben jelképezi a nagy főpapnak Erdélyben tett működéseit, tetteit, hatását, multját. A főtemplom belseje a szószeékkel, melyen a lángeszű főpap oly sokszor hirdeté a hit és tudás tanát, szörtá a szeretet szikráját. Az apácánövelde, melyet ő alapított, a zongora jelezve a zeneiskolát stb. Belül hála- és kegyelet-felirat áll, aláírva Erdélyország jelesinek és nagyjainak neveivel.

— Egy bécsi telegramm szerint Kossuth nem fogadta el a Vác részéről ajánlott követi állást, indokolni fogja elhatározását későbbi nyilatkozánya által.

— A cseh királýság főországnagyjává, Hartig Ödön helyett hg Auersperg Adolf örnagy nevezetett ki.

— Az orosz működéseket illetőleg egy német cseh lapnak Bécsből következőket írják: Nyomában járnak a felségáruló kísérleteknek, melyek Szent-Pétervárról, itt a császári lakban magában, az állam léte elten intéztetnek. Egy itteni tekintélyes üzletház bizonyítékokat mutatott fel az iránt, hogy ott orosz agensek számára pénzösszegek rendelkeztek meg. Megnevezetett a rubel-összeg, mely a bécsi propaganda számára van letéve, sőt megjelöltetett a szent-pétervári központi bizottság is, melylyel a fiók-hivatalok összeköttetésben állanak. Különbön hírlík, hogy a belügyi miniszternek még egyéb ilyféle felfedezések is tétettek, melyek mind alkalmasak lesznek arra, hogy Ausztria szövetségesekről gondoskodjék.

— Perczel Mór következő távsürgőnyt intézett Sélleyhez, a zalaegerszegi kerület választási elnökéhez: „A honfiszteret, bajtársi hűség és közpölgári bizalom ösztönszerü és szinte varázssilag nyilatkozó tanúsága, melylyel az imádott haza viszatérő és kebelére boruló hű fiát és szolgáját fogadát: tetőfokát éré a zalaegerszegi választó kerület azon eszekeményében, melylyel engemet képviselőjének választá. Leirhatlan örömmézt dagasztja magasztos öntudattal keblemet, a legűszintébb hála tételésre parancsolja testemet. Az ország egyik legnagyobb és legjeleseb megyéje a Deák Antalok, Kisfaludyak, Csányi Lászlók, Kerkápolyiak, Herlendyek szülőföldében, a nemzet egyik legnagyobb fiának Deák Ferencznek, a pártatlan tiszta jellemű és önzéstelen honpölgárnak kisebb hazájában: ily határtalan bizalommal megajándékozta, a közpölgári jutalom eme legbecsesbjeit elnyerni: bárkit is hűszkévé tethetne. Nemsokára megjelenek Zala-

Egerszegen, előszóval köszönetet mondandó a ritka kintutestért. Előre megírandom napját. Mely tisztelt és köszönet elnök urnak és a választókerületnek.

— (Necrolog.) Váradi Sándorné, született Asztalos Róza, apósa Váradi József, anyósa Hermán Róza; nemkülönben ezeknek gyermekei: Róza, férjezett Májer Lajosné, Netti, Pepi, Kata, Béla, Teréz, Ida testvérek maguk és számos vérrokonai nevében mély gyászba merülve jelentik, a felejtethetetlen férj, illetőleg fiok, testvér s rokonoknak kolozsvári polgár és építész Váradi Sándornak életkora 32-dik, boldogító házasságának 2-dik évében, folyó 1867-dik évi augusztus hó 6-kán tüdővész következtében, a halálólók szentségeinek áhitatos fölvétele után történt csöndes elhunytát. Földi része az elszenderültnek folyó hó 8-kán délután 5 órakor, szülőinek külszénutcai 2-dik számú házából, fog az örök nyugalomra elhelyeztetni, lelkiért pedig az engesztelő áldozat az egek Urának f. hó 9-kén d. e. 10 órakor a Szent Ferenciek templomában bemutatni.

— Szomorú eset adta elé magát városunkban a mult szerdán. Egy kormányzati hivatalnok két, mintegy 14, 16 éves fia a sétátér egyik félreesőbb részén egy pisztolyval puffogatván, a nagyobbik egy tüdővészszóval rögtönzött fúcskával véletlenül úgy lőtte nyakán át előtte álló testvérét, hogy rögtön szörnyen halt. Az akaratlan testvér-gyilkos elrémülve rohant a Szamosnak, s a vízbe ugrástól csak az elég korán érkezett segély tartotta el s vibette vissza a megzavarodottat a szerencsétlen szülők karjaiba.

— Horváth Mihály, mint tudjuk, külföldre utazott; újabb fájdalommal értesítünk arról, hogy nagy történetírónk nem is szándékozik egyhamar visszatérni.

— A július 28-ki rendkívüli viharról, fájdalom, igen sok személyt adat felmerült mián, még mindig irunk kell. Most egy lugosi levélből látjuk, hogy az iszonyu orkán Vecseházán 100 házat többnyire vályogból, a földdel egyenlővé tett, a földesuri lak tetejét a kukuriczföldekre sodorta s egész holdakat tiport össze, melyek kukuriczával voltak bevetve. A plebánia romba dőlt, szerencse, hogy a plebánus otthon nem volt, különben ott találja halálát. A lugosi határba, valamelyik szomszédaluból egy házfedelet hozott a szél, mintegy 3/4 óra járásról a levegőben, mint egy labdát, ez aztán a kukuriczföldek közé esett s aztán végig

hőmpölygött a földek. A német részről a búza-kéveket a Temesen átrpítette úgy, hogy az ember azt sem tudja, hol keresse, szóval iszonyatos pusztítást okozott. A szomszéd falvakból szintén ilyen ma tudósítások érkeznek. A város szélén egynek a házfedelet vitte a mezőre s egy szegény embernek 1 hold kukuriczáját boronálta össze. Hasonló szélvészről elő emberek nem emlékszenek. Hogy ember esett-e áldozatul, még nem tudatik.

— Egy gyönyörű meteort láttak Pesten m. hó 31-kén este.

— Kecske-mét városa 3000 frttal járul a honvédelaphoz.

— A szultán Bécsben 10 ezer frtot osztott ki a szegények közt, s 60,000 frtot adott más jótékony célra; az udvari szolga-személyzet 20,000-et kapott.

— Zágrábból jelentik, hogy egy küldöttség utazott Bécsbe, kéri ő Felségét, méltóztatnék Szeremegyébe egy királyi biztost küldeni, mivel a lakosság a mostani főispánnal nincs megelégedve.

— Zimonyból egy bécsi lap oly tudósítást kapott, mely szerint ama városban jul. 28-án utcai harc folyt. A „Wiener Abendpost” erre megjegyzi, hogy a zimonyi katonai parancsnokságtól egy jelentés érkezett, mely szerint Zimonyban jul. 21-én korcsmai verekezés volt s talán ezen esetet híresztelték el utcai harcoknak. Egyébként be kell várni a hivatalos tudósításokat, melyekből ki fog derülni, történt-e ott valami összeütközés jul. 21-ke óta.

— 100 éves embereket keresni soha se menjünk sem az Alpok, sem az Appeninek alá, megvannak azok a mi havasajainkon is, sőt bővebben mint amott. Jelenleg csak egy o-bikali (Kolozsmege) 115 éves asszonyt kívánunk kiemelni, ki még olyan vig és ép, hogy ha igen jól nem tudná, maga sem hinné el, hogy születése óta éppen 115-ször ért meg a fenyőbogyó.

— Egy királyhagóntúli vidéki lap komolyan inti a hatóságot, hogy a népet ünnepeken dolgozni ne engedje, mert „ki tudja nem ennek volt-e következménye a legközelebbi vihar is.” — Ez nem mese.

— Abdul-Aziz szultán ma egy hete déli 12 órakor vett búcsút a magyar korona országainak területétől s lépett át a török hódoltság alatt levő tartományok területére. Másfél órával ezelőtt, mint a „P. L.”-nak írják, a szultánt kísérő küldöttségek búcsu-audientiában részesültek. Előbb a csász. udvar küldöttsége búcsuzott el, ezután pedig külön a magyar miniszteriumé, mely gr. Mikó miniszter

és Fakh miniszteriális tanácsosból állt. Itt román küldöttség jelent meg, mely a szultánt Károly fejedelem nevében üdvözlé s további útjában elkísérte. A szultán az egész utazás alatt nem hagyta el a kabinet. Mustafa Fazyl basa, az „ifjú török” feje, kivel a szultán Párisban kibékült, a török határ közelében nem találhatta a helyzetet oly kedvezőnek, legalább Báziaison, búcsu-audientián sem kérve, vasútra tilt s visszautazott Pestre. — Gróf Mikó minisztert a gőzös fedélzetén Bonnaz püspök vezetése alatt küldöttség üdvözlé s Orsován fátylas menettel tisztelegtek a miniszter ö exejánál.

— A koronázás alkalmával kiadott amnestia Horvát- és Tótországra a f. évi jul. 15-éről kelt legf. elhatározással terjesztett ki. — Legalább így írják Zágrábból.

— A nemzetközi béke-congressusa. Zürichből most felhívásokat küldenek szét. A congressus f. évi szeptember 9-én nyitattik meg Genfben. A program a congressus céljait az hangsúlyoztatja, hogy: a tagok minden országban, minden rendelkezésre álló eszközzel mozgítsák elő a szabadság, a jog s a béke fentartását Európában. Az aláírók között találjuk Louis Blanc, Garibaldi, Stuart Mill, Prévost, James Fazy, Herzen, Vogt Károly, Hugó Victor stb. neveit.

— Somlyóról írják, hogy ott a Kraszna vize partján lakókat, jó ideig, rettenetesen ijesztgette egy a vízből kibukkanó szörny; míg aztán néhány puskás kézzelfoghatólag felfedezte benne a vidrát. Nem baj, mindig jobb, ha a roszban kíválsz szerepet játszák a képzelet, mint a való.

— Komolyan beszélnek arról, hogy az európai continensről Amerikába az Atlanti-tenger alatt óriási alagut építtessék, melyben vasut fogna a két világrész közt közlekedni. Kittiő mérnökök szerint e terv kivihető s 500 millió font sterlingbe kerülne.

— Angliában nem rég egy híres pör végződött, melynek költségei 26,000 font sterlingre mentek. Az egyik fél, mely 28,000 fontot kapott, költségül 16,000 fontot fizetett.

Hivatalos értesítések kivonata.

Hirdetmény. A kisebb pálinkafőzőknek, kik a főzést nem iparilag üzik, a fogyasztási adó-átlag sept. 1-től kezdve nem fog egyenkéntesen kiszabtatni többé.

Árverés. A csicsókereszturi hídvám árverés

utján 3 évre haszonbérbe adatik aug. 29-ikén. — Háromszéken, Martonoson: Pászku János fekvősegei aug. 31., oct. 5. — Vajda-Hunyadon: b. Nopcsa L. esőttemegéhez tartozó birtokrészek s regálék oct 31-kén. — Hunyadmegyében, Kéménden: Váradi Albert fekvősegei aug. 19-kén.

UJ POSTA.

— Megbízható belgrádi tudósítások szerint, ott közel kilátásba helyezik a felkelést Boszniában és Herzegovinában. E célból nem rég Belgrádban külön bizottmány alakult, melynek feladata a lakadást Törökországnak Szerbiával határos részeiben elterjesztetni. A bizottmány minden szükséges katonai segély-eszközökkel bír, korlátlan hitelnek örvend a szerb kormánytól és egyetértésben áll a forradalmi bizottságokkal Romániában, Montenegróban és Görögországban.

— Bukurestből aug. 6-ról távirják: Románia fejedelme a szultánt Rustukon átutaztatásban meglátogatta s vele hosszasan értekezett. A szultán nagy diszszel fogadtatott.

— Konstantinápolyba a szultán f. hó 7-kén megérkezett. A város ezen örömteljes alkalomból ünneplésen fel vala díszítve. Este a Bosphoruson kivilágítás.

— Párisból, aug. 7-ről, azt a hirt hozza a „Moniteur,” hogy St. Nazairebe megérkezett a postahajó, Dano mexikói francia követ egy sürgönyével, mely szerint Vidauri tábornokot elárulták, jul. 7-kén elfogták és főbe lőtték.

Gabonaár Kolozsvárt aug. 8-án 1867.

(Alsó a. mérő, középár.)

Tisztabúza 3 frt 70 kr. Elegybúza 3 frt — kr. Rozs 2 frt 10 kr. Árpa 1 frt 30 kr. Zab 1 frt 40 kr. Törökbúza 2 frt 38 kr. Pityóka — frt 70 kr. Marhabús fontja belváros 14, külvárosban 12 kr.

Távirati tudósítás a bécsi börzéről.

Aug. 9-kén: 5% Metaliques 100 frt 57.10. 5% Nemzeti kölesön 100 frt 67.80. Kamat 60. — 1860. Kölesön 86. — Bankrészevény 701. — Hitelintézeti részvény 200 frt 182.20. London 10 ft st. 100 frt 23 3/4, kr 126.10. Ezüst 123.25. Cs. királyi arany 6.02.

Augustus 6-án: Földtehermentesi kötvény Magyarországi 68.50. Erdélyi 64.50.

T. és felelős szerkesztő DOZSA DANIEL.

HIVATALOS.

Sz. 1752 1867.

351

(260)

(3—3)

Árverési hirdetmény.

Az alólikt királyi adó- és gazdasági-hivatal által folyó 1867 év augusztus hava 21-én felsőbb helyeni helybenhagyás fentartása mellett, nyilvános árverési uton az alább megnevezett fiscalis jószágok 6 egymás után következő évekre haszonbérbe fognak adatni, u. m.

A jószág megnevezése	a haszonbéri idő fog tartani		kikiáltási ár	
	metől	meddig	frt.	kr.
A déésaknai jószág korcsma nélkül.	1868 május 1-sőjén	1874 április 30-kaig	422	50
A disznópataki jószág korcsma-joggal együtt	"	"	601	—
Erdő-szombattelke	"	"	15	77

Az árverési és haszonbérleti feltételek valamint az illető jószágok terjedelmét tartalmazó Leltárak az árverés napja előtt is Déésen az alólikt hivatalnál megtekinthetők, melyek az árverés napján az árverés megkezdete előtt fel fognak olvastatni. Mire tehát bérvagyók a kikiáltott napon reggeli 9 órára a kikiáltási ár 10% vel mint bánatpénz (Venculum) továbbá erkölcsi és vagyoni állapotjukról szóló hiteles bizonyítványokkal ellátva meghivatnak, azon megjegyzéssel, hogy illően bélyegzett és bánatpénzzel ellátott irások ajánlatok addig is benyújthatók.

Az erdélyi kir. adó- és gazdasági hivatal. Déésen, július 31-én, 1867.

NEM HIVATALOS

(244)

10/8

(6—6)

Hogy lehet meggazdagodni, a nélkül hogy valaki pénzt elveszítse?!

Venni kell nálam egy

os. kir.

1864 évi Száz forintos jutalék sorsjegyet

részletfizetés mellett, mikor is csak 10 frtot kell befizetni mint előleget, a fenn maradt összeg honaponként 5 frtos részletekben fizetendő le.

A befizetés alatt már 8-szor lehet játszani; ezek közt:

3 nyerőszám	250,000 frt
2 „	220,000 „
2 „	200,000 „ stb. stb. lesz;

továbbá ezen sorsjegyeknél a betét soha nem vesztethet el, miután minden sorsjegynek ki kell huzatni, és legkevesebbet 150 frtot lehet nyerni. A legkisebb nyerő évenként 5 frtal növekedik, míg 200 frtra kitelik.

A legközelebbi huzások lesznek:

Sept. 1. 1867. nyer	900 sorsjegy	442,500 ft,	ezekközt 1 jegy 200,000 frtot.
Dec. 1. „	800 „	452,500 ft,	„ 1 jegy 250,000 „
Mart. 1. 1868. „	900 „	442,500 ft,	„ 1 jegy 200,000 „
Apr. 15. „	900 „	417,560 ft,	„ 1 jegy 220,000 „
Jun. 1. „	800 „	456,200 ft,	„ 1 jegy 250,000 „

A nyeremények kifizetése a cs. k. állampénztár által történik Bécsben.

Azok, kik még Julius hó folytán egy ily részletenként lefizetendő sorsjegyet vesznek, mindjárt az első részlet lefizetésekor jutalmul egy 1864 ki igérvény sorsjegyet kapnak ingyen, melylyel már Sept. 1-jén 200,000 frt, 40,000 frt, 20,000 frtot stb. lehet nyerni tisztelettel

SPITZER KÁROLY, pénzváltó.

Sept. 1-jén huzandó 1864-ki igérvény sorsjegyek kaphatók nálam darabja 2% frt. A ki 10 ily sorsjegyet vesz 1-et ingyen kap.

NB. Kik ily sorsjegyeket venni akarnak, kéretnek a következő sorokat intézni hozzám:

Herrn Karl Spitzer's Wechselstube in Wien:

Anbei sende ich Ihnen Gulden . . . als Angabe auf Stück . . . 1864-er Lose und verpflichte mich, den Rest von 90 fl. per Stück in monatlichen Raten von 5 fl. abzuzahlen. Ferner lege ich 66 kr. für Stempelgebühr bei.

CSIKY TESTVÉREK

(Kolozsvárt, nagypiacz Szathmári-ház.)

jól berendezett fűszer-kereskedésükben ujjalag érkezett 25 féle hazai- és külföldi-friss töltésű

ásványos gyógyvizek.

NAGY VÁLASZTÉKBAN

olajbatört és száraz viz-festékek francia, porosz és angol

butor-, bőr- és kocsilack a legutányosb áron.

(204)

(7—*)

(140)

10/8

(5—*)

FEHÉR MELL-SZÖRP

(weiszer Brust-Syrup)

több egészségügyi hatóságok s tisztí főorvosok által igazolva, mindennemű idült köhögések, mellfájások, nátház, elévült rekedtség, torokbántalmak s tüdő-elnakodás ellen eddig még kielégítő siker nélkül soha nem használtatott! — Ezen szörp mindjárt az első használatnál feltűnően jótékonyan hat, — különösen görcsös köhögés és száraz-hurutnál; elősegíti a nehéz- s megaludt nyálkakiköpést, a gége-ingert azonnal enyhíti, s rövid idő alatt eltávolítja minden, — még az oly heves és gonosz aszkórköhögést is, s a vérhányást.

Egy nagy üveg 1 frt 25 kr. o. é. Egy nagy üveg 1 frt 25 kr. o. é. „ kisebb „ — 80 kr. o. é. „ kisebb „ — 80 kr. o. é. Kapható: Kolozsvárt BINDER K. (ezelőtt Ritter) gyógyszerüzében belmonostoruzában a redoute során.

R.DITMAR WIEN

(239)

DITMÁR R.

(5—12)

cs. kir. szab. lámpagyáranak BÉCSBEN, mely Európában e nemben a legnagyobb és leghírnevesebb telepítvény, — új árjegyzéke és mintarajzai megjelentek, s kereskedők és kalmárok számára ingyen kaphatók.

Az árak olcsóbbak, mint a bel- és külföld minden más gyártmányaié.

Raktárainban a szállítási díj hozzáadásával ugyanazon ár és feltételek mellett árultatik, mint a gyárban Bécsben.

(266)

(1—3)

Teletetés.

Méltóságos Dindár Elek ur gyógyfalvi jószágába bivalok vállaltatnak teletetés végett. Értekezni lehet Kolozsvárt bel-királyutca doktor t. Bojtha József urnál, vagy pedig a helyszínén.

(265)

(1—3)

Egy jó családból való asszony ajánlkozik valamely uri házhoz helyben, vagy vidékre

gazdaszszonynak.

Bővebb értesítést kaphatni e lap kiadó hivatalában.

(259)

(2—3)

Belközéputeza 500 sz. alatt.

Helybeli eszmadia-céh házában alsó és felső emeleti része következő három évi folyó év Szent-Mihály naptól kezdve bérbe kiadó. Megjegyzés: az alsó rész e hó 10-kén mint vendéglő a öbbit ígérőnek adandó; különben mind alsó, mind felső rész egy vállalkozónak szabad kézből is kiadó.

Értekezni lehet külmönostorutca 167 szám alatt

MAMITZA JÁNOSNÁL.

(264)

(2—3)

Eladó birtok.

Kolozsvártól pár óra távolságra eső egy jószág örök áron eladó. Áll egy épületes belső telekből, 80—90 hold szántó, kaszáló, legelő helyekből, erdőkből, és szabályozott korcsmajogból.

Értekezhetni ügyvéd Sebe Samuval, Kolozsvárt Páris utca 219. sz. alatt.

(253)

(3—3)

Ügyvédi iroda

Alólikt tisztelettel köztudomásra jutattani ohajtom, miszerint a feloszlott erdélyi nagyméltóságú királyi udvari korlátnokság 1867 Január 9-ről 5430 — 1866 sz. a kelt magas rendelvényi elhatározása folytán Kolozsvár városában hatékonylyal lett kineveztetésem következtében ügyvédi működésemet megkezdtem, s erre belső-magyarutczában 425 sz. a házban nyitottam irodát.

Kolozsvárt, 1867 jul. 23.

Papp Elek, hites ügyvéd.